

РЕАЛІЗАЦІЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ СКЛАДОВОЇ ЗМІСТУ НАВЧАННЯ У ПІДРУЧНИКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ДЛЯ 3-4 КЛАСІВ ШКІЛ З НАЦІОНАЛЬНИМИ МОВАМИ НАВЧАННЯ

О. М. Петрук, к. пед. н.

Ураховуючи нові вимоги суспільства, освітньої системи та реальні потреби представників національних меншин України в оволодінні державною мовою, відбувається переосмислення і переорієнтація початкового мовного курсу у школах з національними мовами навчання.

У нових підручниках української мови для 3–4 класів шкіл з румунською / молдовською мовами навчання втілено нові підходи до мовної освіти, що забезпечують практичну спрямованість навчального процесу і сприяють формуванню соціокультурної і комунікативної компетентностей неукраїномовних учнів.

Під час визначення змісту підручників ми виходили з того, що нині вкрай важливо забезпечити соціокультурний розвиток особистості, виховання громадянина України, який поважає державу, її національні символи, толерантно ставиться до інших народів, що мешкають в Україні. Вирішення цих завдань передбачає соціокультурна складова змісту навчання української мови як державної.

У підручниках текст є основною одиницею, що містить соціокультурні відомості. Змістова наповнюваність текстів і завдань до них відображає такі напрями:

- інформація про Україну як багатонаціональну державу, її державні символи;
- ознайомлення з культурою українців, традиціями, звичаями, святами, обрядами тощо;
- опанування національно маркованої лексики, що відображає реалії життя українського народу;
- ознайомлення з дитячим українським фольклором (ігри, казки, пісні, загадки тощо);
- ознайомлення з іменами видатних особистостей України (письменників, державних і культурних діячів);
- засвоєння норм мовленнєвої поведінки під час встановлення елементарних комунікативних контактів і виконання певних соціальних ролей.

Крім того, ілюстрації також є візуальним джерелом соціокультурної інформації. Їх зміст розкриває культуру українців, реалії побуту та слугує опорою для монологічного й діалогічного мовлення.

Таким чином, наявність у підручниках української мови матеріалу соціокультурного змісту розглядається нами як один з резервів, що забезпечить загальнокультурний та соціальний розвиток учнів шкіл з національними мовами навчання, їх патріотичне виховання, ідентифікацію себе як громадян держави Україна і формування комунікативно компетентних особистостей, які в подальшому успішно соціалізуються в україномовному суспільстві.